

**B.A. (Part - I) (Semester - II) Examination, Oct / Nov - 2021**

**SOCIOLOGY**

**Applied Sociology (Paper – II) (DSC – B16)**

**Sub.Code : 71275**

**Total Marks : 50**

- Instructions :** 1) All questions are compulsory.  
2) Each question carries 2 marks.  
3) Choose and click on correct alternative.

1. 'Positive Philosophy' या प्रसिद्ध ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत ?  
A ) एमिल डुरखाईम  
B ) कार्ल मार्क्स  
C ) हर्बर्ट स्पेन्सर  
D ) ऑगस्ट कॉम्ट
2. .... यांना समाजशास्त्राचे जनक म्हणून ओळखले जाते.  
A ) ऑगस्ट कॉम्ट  
B ) कार्ल मार्क्स  
C ) हर्बर्ट स्पेन्सर  
D ) जॉर्ज मिड
3. .... म्हणजे अशी प्रक्रिया आहे कि जिच्याद्वारे कनिष्ठ जाती, आदिवासी जमाती, इतर समूह हे त्यांच्या चालीरीती, धार्मिक विधी, कल्पना, विचार, जीवनमार्ग या गोष्टीत उच्च जातीच्या अनुषंगाने परिवर्तन घडवून आणतात.  
A ) नागरीकरण  
B ) संस्कृतीकरण  
C ) जागतिकीकरण  
D ) सामाजिक परिवर्तन
4. .... या भारतीय समाजशास्त्रज्ञाने भारतीय समाजाचा अभ्यास "संरचनात्मक - प्रकार्यात्मक" दृष्टीकोनातून केला आहे.  
A ) डॉ. एम. एन. श्रीनिवास  
B ) डी. पी. मुखर्जी  
C ) महात्मा फुले  
D ) एस. सी. दुबे
5. .... हे मार्क्सवादी समाजशास्त्रज्ञ आहेत.  
A ) ए. आर. देसाई  
B ) जी. एस. घुर्ये  
C ) डी. पी. मुखर्जी  
D ) एस. सी. पांडे
6. कार्ल मार्क्स यांनी पुढीलपैकी कोणता ग्रंथ लिहिला आहे.  
A ) The Holly Family  
B ) Das Capital  
C ) Communist Manifesto  
D ) वरील सर्व

7. संस्कृतीकरण ही संकल्पना ..... यांनी मांडली आहे.  
 A ) एस.सी.दुबे B ) डॉ.एम.एन.श्रीनिवास  
 C ) ऑगस्त कॉम्स D ) कार्ल मार्क्स
8. 'प्रभावी जात' ( Dominant Caste) ही संकल्पना .....  
 या समाजशास्त्रज्ञाने स्पष्ट केली आहे.  
 A ) राधाकमल मुखर्जी B ) डॉ.एम.एन.श्रीनिवास  
 C ) ईरावती कर्वे D ) महात्मा गांधी
9. Rural Sociology In India या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?  
 A ) ए.आर.देसाई B ) जी.एस.घुर्ये  
 C ) कार्ल मार्क्स D ) एस.सी.पांडे
10. .... आधुनिक माध्यमांचे प्रकार म्हणून ओळखले जातात..  
 A ) मुद्रित माध्यमे B ) इलेक्ट्रॉनिक माध्यमे  
 C ) सोशल मिडिया D ) वरील सर्व
11. .... हे दृक - श्राव्य माध्यम आहे.  
 A ) ग्रंथ B ) वृत्तपत्र  
 C ) आकाशवाणी D ) दूरचित्रवाणी
12. पारंपारिक समाजाचे जसजसे औद्योगीकरण होत असते तसतसे त्या समाजात घडून येणाऱ्या गुंतागुंतीच्या परिवर्तनाच्या संचाला ..... म्हटले जाते.  
 A ) आधुनिकीकरण B ) जागतिकीकरण  
 C ) समूह D ) यापैकी नाही
13. .... हा जनसंपर्क माध्यमांचा अनिष्ट परिणाम ठरतो.  
 A ) जनजागृती B ) सामाजिक प्रबोधन  
 C ) शिक्षण प्रसार D ) भडक बातम्यांचे प्रसारण
14. .... हा लोकमाध्यमाचा प्रकार म्हणून ओळखला जातो.  
 A ) पथनाट्य B ) इंटरनेट  
 C ) फेसबुक D ) इंस्टाग्राम
15. .... हे जनसंपर्क माध्यमांचे आधुनिक माध्यम आहे.  
 A ) सोशल मिडिया B ) कीर्तन  
 C ) भारुड D ) आकाशवाणी
16. .... हे मराठी भाषेतील पहिले वृत्तपत्र आहे.

- A ) दर्पण  
B ) केसरी  
C ) सुधारक  
D ) मूकनायक
17. मुद्रित माध्यमे म्हणून पुढील पैकी ..... या माध्यमांना ओळखले जाते.  
A ) पुस्तके  
B ) वृत्तपत्र  
C ) नियतकालिका  
D ) वरील सर्व
18. मुलभूत अर्थाने ..... मधील बदल म्हणजे सामाजिक परिवर्तन होय.  
A ) सामाजिक क्रिया  
B ) समाज रचना  
C ) संस्कृती  
D ) समाजीकरण
19. मुलभूत अर्थाने समाजरचनेतील मधील बदल म्हणजे सामाजिक परिवर्तन होय,ही व्याख्या ..... यांनी केली आहे.  
A ) किंगजले डेव्हीस  
B ) हॅरी जॉन्सन  
C ) कार्ल मार्क्स  
D ) राधाकमल मुखर्जी
20. .... संबंधातील बदल म्हणजे सामाजिक परिवर्तन होय,असे मॅक आयव्हर व पेज यांनी म्हटले आहे.  
A ) आर्थिक  
B ) सामाजिक  
C ) शैक्षणिक  
D ) राजकीय
21. .... ही एक मुल्यभारीत संकल्पना आहे.  
A ) संस्कृतीकरण  
B ) आधुनिकीकरण  
C ) औद्योगिकीकरण  
D ) पाश्चिमात्यीकरण
22. जागतिक अर्थव्यवस्था निर्माण करण्यासाठी जागतिक दृष्टीकोन निर्माण करणारी प्रक्रिया म्हणजे .....होय.  
A ) जागतिकीकरण  
B ) आधुनिकीकरण  
C ) औद्योगिकीकरण  
D ) पाश्चिमात्यीकरण
23. सामाजिक परिवर्तनातील ..... एक अडथळा आहे.  
A ) अज्ञान  
B ) विकास  
C ) प्रगती  
D ) वरील सर्व
24. सामाजिक परिवर्तन या संकल्पने संदर्भात पुढीलपैकी काय लागू होते.  
A ) सामाजिक मुल्यातील बदल  
B ) सामाजिक संस्थामधील बदल

- C ) सामाजिक संबंधातील बदल      D ) वरील सर्व
25. हर्बर्ट ब्लुमर यांच्या मते सामाजिक जीवनाची नवी व्यवस्था प्रस्थापित करण्यासाठी केला जाणारा सामुहिक प्रयत्न म्हणजे ..... होय.
- A ) सामाजिक चळवळ                              B ) सामाजिक संस्था
- C ) सामाजिक नियंत्रण                              D ) सामाजिक परिवर्तन

### Answer Key

Que No	Answer
1	D ) ऑगस्त कॉमन्स
2	A ) ऑगस्त कॉमन्स
3	B ) संस्कृतीकरण
4	A ) डॉ.एम.एन.श्रीनिवास
5	A ) ए.आर.देसाई
6	D ) वरील सर्व
7	B ) डॉ.एम.एन.श्रीनिवास
8	B ) डॉ.एम.एन.श्रीनिवास
9	A ) ए.आर.देसाई
10	D ) वरील सर्व
11	D ) दूरचित्रवाणी
12	A ) आधुनिकीकरण
13	D ) भडक बातम्यांचे प्रसारण
14	A ) पथनाट्य
15	A ) सोशल मिडिया
16	A ) दर्पण
17	D ) वरील सर्व
18	B ) समाज रचना
19	B ) हॅरी जॉन्सन
20	B ) सामाजिक
21	B ) आधुनिकीकरण
22	A ) जागतिकीकरण

23	A ) अज्ञान
24	D ) वरील सर्व
25	A ) सामाजिक चळवळ